

23. Електронна поща в Интернет

Общи положения

Електронната поща (e-mail или email) е метод за обмен на електронни съобщения.

Едно съобщение се състои най-малко от съдържанието си, адрес на автора и адресите на един или повече получатели.

Корените на днешната email са в **Arpanet** – стандарт за кодиране на съобщения - **RFC 733**.

Преходът от Arpanet към Internet в началото на 1980-те добави постепенно новостите към основната услуга:

- транспортния протокол **Simple Mail Transfer Protocol (SMTP)**, **RFC 821** през 1982 г.
- ревизия на **RFC 733 - RFC 822**
- прикрепяния на мултимедия – от 1996 г. - от **RFC 2045** до **RFC 2049**, известни като Multipurpose Internet Mail Extensions (**MIME**).

Общи положения

Email се базират на модела с пълно буферизиране (**store-and-forward**).

Сървърът за електронна поща приема, препраща, доставя или съхранява съобщения за сметка на потребителите.

Тяхна задача е само да се свържат към email инфраструктурата с помощта на компютрите си.

Терминология

Mail-box – файл или директория/и от файлове, където се съхраняват входящите съобщения.

mail user agent (MUA) е приложна програма, стартирана от потребителя. Използва се за оформяне и изпращане на съобщения, както и за показване, сортиране като файлове и принтиране на получени в кутията съобщения. Такива са elm, mailx, mh, zmail, Mozilla Thunderbird, MS Outlook и др.

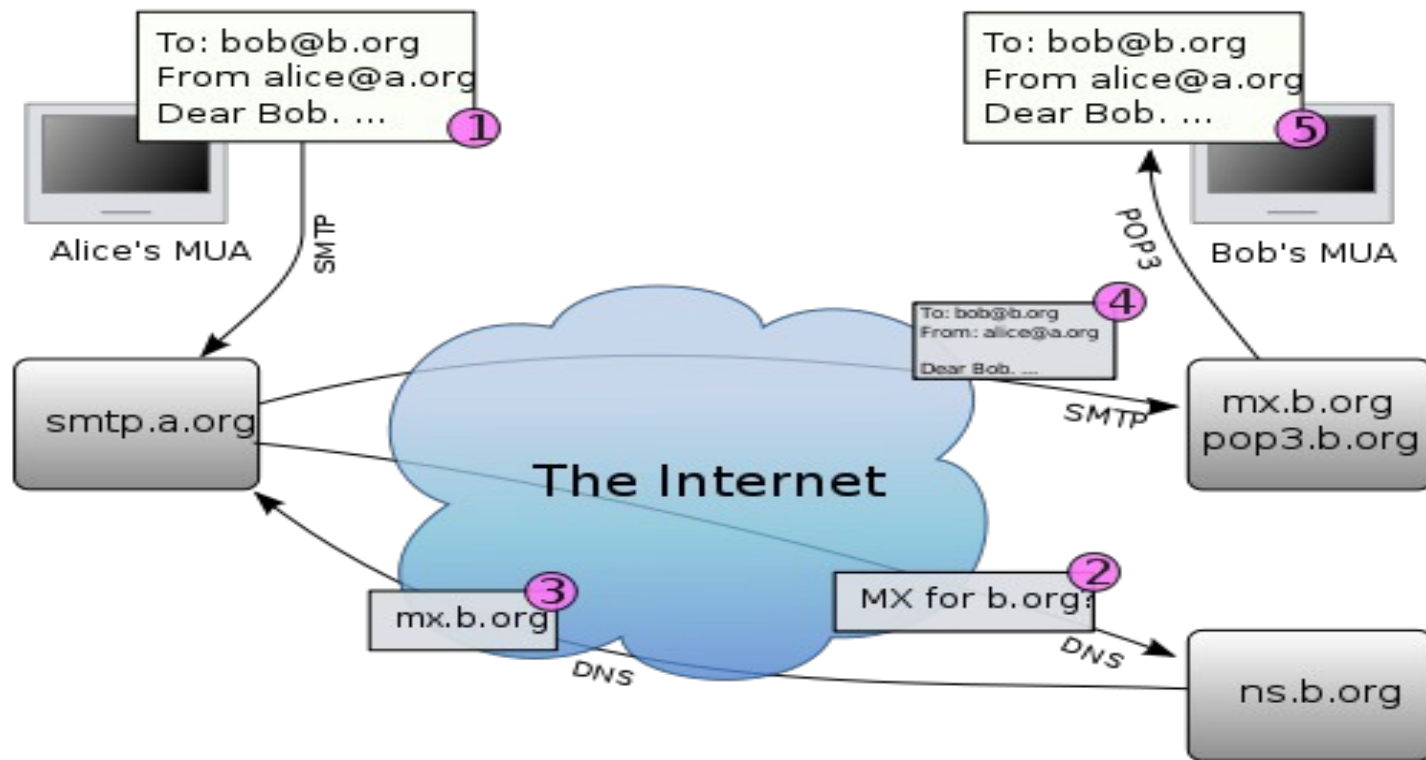
Терминология

Mail transfer agent (MTA) осъществява маршрутизацията на съобщенията, подадени от MUA, до получателя.

Най-популярният MTA е **sendmail**.

Delivery agent поставя съобщението в пощенската кутия на потребителя. Най-популярният DA е **mail.local**.

Alice си пише с Bob

Какво става

1. **mail user agent (MUA)** на Алис форматира съобщението в e-mail формат и с помощта на **SMTP** го изпраща към местния **mail transfer agent (MTA)** - **smtp.a.org**.
2. **MTA** гледа за крайния адрес, според **SMTP** протокола (а не в главата на съобщението) - **bob@b.org**. В e-mail адреса частта **пред @** е **локалната** част, най-често потребителското име на получателя. Частта **след @** е име на **домейна**. **MTA** по името на домейна определя пълното домейн име на пощенския сървър в **DNS**.
3. **DNS сървърът** за домейн **b.org** - **ns.b.org**, отговаря с **MX записи**, изброяващи пощенските сървъри в този домейн, в случая **mx.b.org**.
4. **smtp.a.org** изпраща съобщението до **mx.b.org** по **SMTP**, който го доставя до пощенската кутия (**mailbox**) на **bob**.
5. **Bob** натиска бутон "**get mail**" на своя **MUA**, с което изтегля съобщението с помощта на **Post Office Protocol (POP3)**.

Алтернативи на последователността

- Alice може да няма MUA на компютъра си, а да се свърже към [webmail](#) услуга.
- На компютъра на Alice може да е “качен” MTA, т.е да прескочи стъпка 1.
- Bob има много начини да изтегли пощата си, например, по протокол [Internet Message Access Protocol](#), като се логне на [mx.b.org](#) и си я чете директно от там, или и той с [webmail](#).
- В един домейн има няколко пощенски сървъра, така че те могат да продължат да приемат поща, даже когато главният е отпаднал.
- За повишаване на сигурността и конфиденциалността е добре пощата да се [криптира](#) ([OpenPGP](#), [X.500](#) сертификати). Но това е друга тема.

open mail relay

MTAs, които приемат съобщения от произволни податели и полагат максимални усилия да ги препратят по посока към получателите.

Такива MTAs се наричат [open mail relay](#).

В зората на Internet, когато мрежите не бяха надеждни, това усилие беше похвално. Да може съобщението все пак да достигне целта си през един или повече relay.

Но от този механизъм се възползваха недобросъвестни “изпращачи” на спам и друга нерегламентирана поща.

Затова днешните [MTAs не са open mail relays](#) и [не приемат поща от open mail relays](#), която си чист спам.

Това важи и за сървърите СУ. Използваме и отворен софтуер [SpamAssassin](#).

Формати

Форматът на e-mail съобщенията е дефиниран в RFC 5322 и серия от RFC-та, RFC 2045 до RFC 2049, "Multipurpose Internet Mail Extensions" или MIME.

e-mail съобщенията се състоят от два основни дяла, отделени с празен ред:

Header (глава) Структурирано е от полета, обобщение (**summary**), подател (**sender**), получател (**receiver**) и др.

Body (тяло) Самото съобщение като неструктуриран текст. Понякога завършва и с "подпис", **signature block**.

Полѐта в заглавието

Заглавието включва **най-малко** следните полета:

From: e-mail address и евентуално името на изпращача.

При подателя се попълва автоматично.

To: Адрес(ите) и евентуално име(ната) на получател(ите).

CC: До кой да се изпрати видимо за получателя **To:** копие.

Bcc: Blind Carbon Copy До кой да се изпрати **невидимо** за получателя **To:** копие.

Subject: Или **Относно:** Предмета на съобщението.

Date: Дата и час на изпращане в локалното време.
Поставя се автоматично.

Спекулации с "From"

С полето "From" може лесно да се заблуждава, затова се препоръчва да се ползва цифрово подписване (OpenPGP или X.509 сертификат).

Други важни полета

In-Reply-To: Message-ID на съобщението, на което настоящото е отговор.

Received: Проследява пътя, по който е минало съобщението, през кои пощенски сървъри. Показва кой е истинския подател по IP адрес.

References: Message-ID на това съобщение и на това, на което е отговор.

Reply-To: Адресът за отговор на подателя.

Пример. Заглавие на phishing съобщение

Subject: Уважаеми Uni-sofia.bg
потребителски акаунт

From: Софийски университет <web-
master@Uni-sofia.bg>

Date: Sun, March 21, 2010 13:22

To: undisclosed-recipients::;

Priority: Normal

Mailer: SquirrelMail/1.4.13

Пълно заглавие

Return-Path: <web-master@Uni-sofia.bg>

Received: from mailbox.uni-sofia.bg ([unix socket])

by mailbox.uni-sofia.bg (Cyrus v2.3.7-Invoca-RPM-2.3.7-7.el5_4.3) with LMTPA; Sun, 21 Mar 2010 13:22:36 +0200

X-Sieve: CMU Sieve 2.3

Received: from olc-11.verat.net (olc-11.verat.net [62.108.127.37])

by mailbox.uni-sofia.bg (8.13.8/8.13.8) with ESMTP id o2LBMYL9015117

for <stefan@ucc.uni-sofia.bg>; Sun, 21 Mar 2010 13:22:35 +0200

Пълно заглавие

Received: from webmail.verat.net (webmail.verat.net [85.222.160.153]) by olc-11.verat.net (Postfix) with ESMTP id D595BFC999; Sun, 21 Mar 2010 12:18:43 +0100 (CET)

Received: from 41.138.189.77(SquirrelMail authenticated user djmaxa) by webmail.verat.net with HTTP; Sun, 21 Mar 2010 12:22:33 +0100 (CET)

Message-ID: <3754.41.138.189.77.1269170553.squirrel@webmail.verat.net>

Date: Sun, 21 Mar 2010 12:22:33 +0100 (CET)

Пълно заглавие

Subject:

=?windows-1251?Q?
=D3=E2=E0=E6=E0=E5=EC=E8_Uni-sofia.bg_

From: =?windows-1251?Q?=D1=EE=F4 ... =?windows-
1251?Q?=E5=F2?= <web-master@Uni-sofia.bg>

Reply-To: w0642406@gmail.com

User-Agent: SquirrelMail/1.4.13

MIME-Version: 1.0

Content-Type: text/plain; charset=windows-1251

Content-Transfer-Encoding: 8bit

X-Priority: 3 (Normal)

Importance: Normal

Пълно заглавие

To: undisclosed-recipients;

X-Spam-Status: No, score=-2.6 required=5.0

tests=BAYES_00 autolearn=ham

version=3.2.5

X-Spam-Checker-Version: SpamAssassin 3.2.5 (2008-06-10) on mailbox.uni-sofia.bg

Кодиране. UTF-8.

Първоначално E-mail е била **7-bit ASCII**.

Стандартът **MIME** въведе предаване и на **не-ASCII** данни.

UTF-8 (**8-bit UCS¹/Unicode Transformation Format**) е кодиране на знаците с променлива дължина за **Unicode²**.

Представя всеки знак в Unicode стандарта, но в същевременно е обратно съвместим с **ASCII**.

Затова става **все по-предпочитан за e-mail, web** и др.

UTF-8 кодира **всеки знак (code point)** с **1 до 4 байта**, като с един байт се кодират **128 US-ASCII** знаците.

Internet Mail Consortium (IMC) препоръчва **всички email** програми да са в състояние да изобразяват и създават поща с помощта **UTF-8**.

¹**Universal Character Set (UCS) ISO/IEC 10646** стандарт, разработен съвместно с **Unicode Consortium**.

²**Unicode** осигурява уникален номер за всеки знак, независимо от платформата, независимо от програмата, независимо от езика.

UTF-8

- Първите 128 знака (US-ASCII) им трябва 1 байт.
- Следващите 1920 – 2 байта. Това са латински букви с диакрити, гръцки, кирилица, арменски, арабски, иврит и др.
- 3 байта са необходими за останалите лингвистични знаци.
- 4 байта – за знаци в други равнини на Unicode, рядко използвани в практиката.

Диакрити

И обикновен текст и **HTML** се допускат в e-mail.

Малка буква **a** с диакрит:

á

SMTP

Протоколът за изпращане на поща е **SMTP** (Simple Mail Transfer Protocol).

Базира се на транспортен протокол **TCP**.

От клиента, от порт с номер по-голям от 1024, се прави заявка за съединение към IP адреса на пощенския сървър на **порт 25**, т.е. порт 25 стои отворен в пощенския сървър и чака заявка за съединение.

Ако сървърът е в състояние да получи заявката, **отговаря с 220**, което означава **готов**.

След това **клиентът изпраща** съобщение **HELLO**, а при успех **сървърът отговаря с 250**.

SMTP

След това клиентът изпраща **MAIL FROM** (от кого е пощата), **RCPT TO** (кой е получателя) и накрая се прехвърля **самото съобщение**, след което връзката се разпада.

Описаното си е едно **TCP/IP съединение**. В неговите рамки се обменят ASCII съобщения, които са с определена структура.

Пример на SMTP сесия

По-долу имате един типичен пример на изпращане на съобщение по SMTP до две пощенски кутии (*alice* и *theboss*) в един и същ домейн (*example.com*).

“Репликите” на сървъра са означени със (S:), а на клиента - с (C:).

След като изпращачът на съобщението (SMTP client) установи надежден канал получателя (SMTP server), сесията се отваря с поздравление от страна на сървъра.

Клиентът започва диалог, отговаряйки с команда HELO, в която се идентифицира.

Пример на SMTP сесия

S: 220 smtp.example.com ESMTP Postfix

C: HELO relay.example.org

S: 250 Hello relay.example.org, I am glad to meet you

C: MAIL FROM:<bob@example.org>

S: 250 Ok

C: RCPT TO:<alice@example.com>

S: 250 Ok

C: RCPT TO:<theboss@example.com>

S: 250 Ok

C: DATA

S: 354 End data with <CR><LF>.<CR><LF>

Пример (прод.)

C: From: "Bob Example" <bob@example.org>

C: To: Alice Example <alice@example.com>

C: Cc: theboss@example.com

C: Date: Tue, 15 Jan 2008 16:02:43 -0500

C: Subject: Test message

C:

C: Hello Alice.

C: This is a test message with 5 header fields and 4 lines in the message body.

C: Your friend,

C: Bob

C: .

Пример (прод.)

S: 250 Ok: queued as 12345

C: QUIT

S: 221 Bye

{Сървърът затваря сесията}

POP3

Крайният получател на писмото не е SMTP-сървър. В него се събират изпратените писма до съответния домейн.

Сървърът трупа тези писма на диск при себе си.

С помощта на друг протокол крайният получател изтегля получените писма от пощенския сървър.

Например, **POP3** (Post Office Protocol). При него сървърът слуша на порт 110.

За разлика от SMTP, POP3 поддържа **автентикация** на клиента (**username + password**), т.е. притежателят на пощенската кутия е регистриран като POP3 потребител.

Когато клиентът се свърже към POP3 сървър, той първо се идентифицира, след което може да извърши други команди за прочитане на получените от него mail-ове.

IMAP

Internet Message Access Protocol (IMAP или IMAP4) “слуша” на порт 143 и е другата възможност крайният клиент да получи достъп до пощата си, стояща на отдалечен сървър.

Сегашната версия, IMAP version 4 revision 1 (IMAP4rev1) е дефинирана в RFC 3501.

IMAP поддържа и **online**, и **offline** режими.

Е-mail клиенти с IMAP оставят съобщенията на сървъра, докато потребителят не реши да ги изтрие.

IMAP позволява **повече от един клиент** да има достъп до една и съща пощенска кутия. Т.е можете да имате достъп до пощата си едновременно от няколко места.

IMAP

За разлика от POP3, IMAP4 клиентите са свързани за сървъра, докато потребителският интерфейс е активен.

Потребителите изтеглят съобщения на диска си само по желание.

IMAP4 клиентите могат да създават, преименуват и/или изтриват пощенски кутии (потребителят ги вижда като папки) на сървъра и да местят съобщения между кутиите.

POP3 и IMAP услуги предлагат **Cyrus IMAP server** (<http://cyrusimap.web.cmu.edu/>) и **Dovecot** (www.dovecot.org).

IMAP4 команди

IMAP4 Commands

Command	Syntax	Description
AUTHENTICATE	a100 AUTHENTICATE <i>method</i> + <i>challenge</i> <i>response</i> + <i>challenge</i> <i>response</i>	Authenticates on the IMAP4 server via a secure authentication method.
LOGIN	a100 LOGIN <i>username</i> <i>password</i>	Authenticates on the IMAP4 server via plaintext.
LIST	a102 LIST " " *	Lists contents of an account.
SELECT	a102 SELECT <i>INBOX</i>	Selects a mailbox.
EXAMINE	a102 EXAMINE <i>INBOX</i>	Returns statistics on a mailbox, without selecting it.
CREATE	a104 CREATE <i>mailbox</i> a104 CREATE <i>directory\</i>	Creates a new mailbox or directory hierarchy on the server. Note: " " should match the hierarchy separator returned by the LIST command.
DELETE	a102 DELETE <i>mailbox</i>	Deletes a mailbox or a directory hierarchy.
RENAME	a102 RENAME <i>mailbox name</i>	Renames a mailbox or a directory hierarchy.

Документация на mail решение

Системата работи в рамките на УИЦ на СУ, като върху нея се хостват няколко домейна.

[Sendmail](#) за MTA

[Cyrus](#) за MDA

[RedHat Directory Server](#) за LDAP база за потребителски акаунти и конфигурация на sendmail

[phpLDAPadmin](#) - за външно управление на LDAP директорията

[Saslauthd](#) за посредник между cyrus и LDAP базата

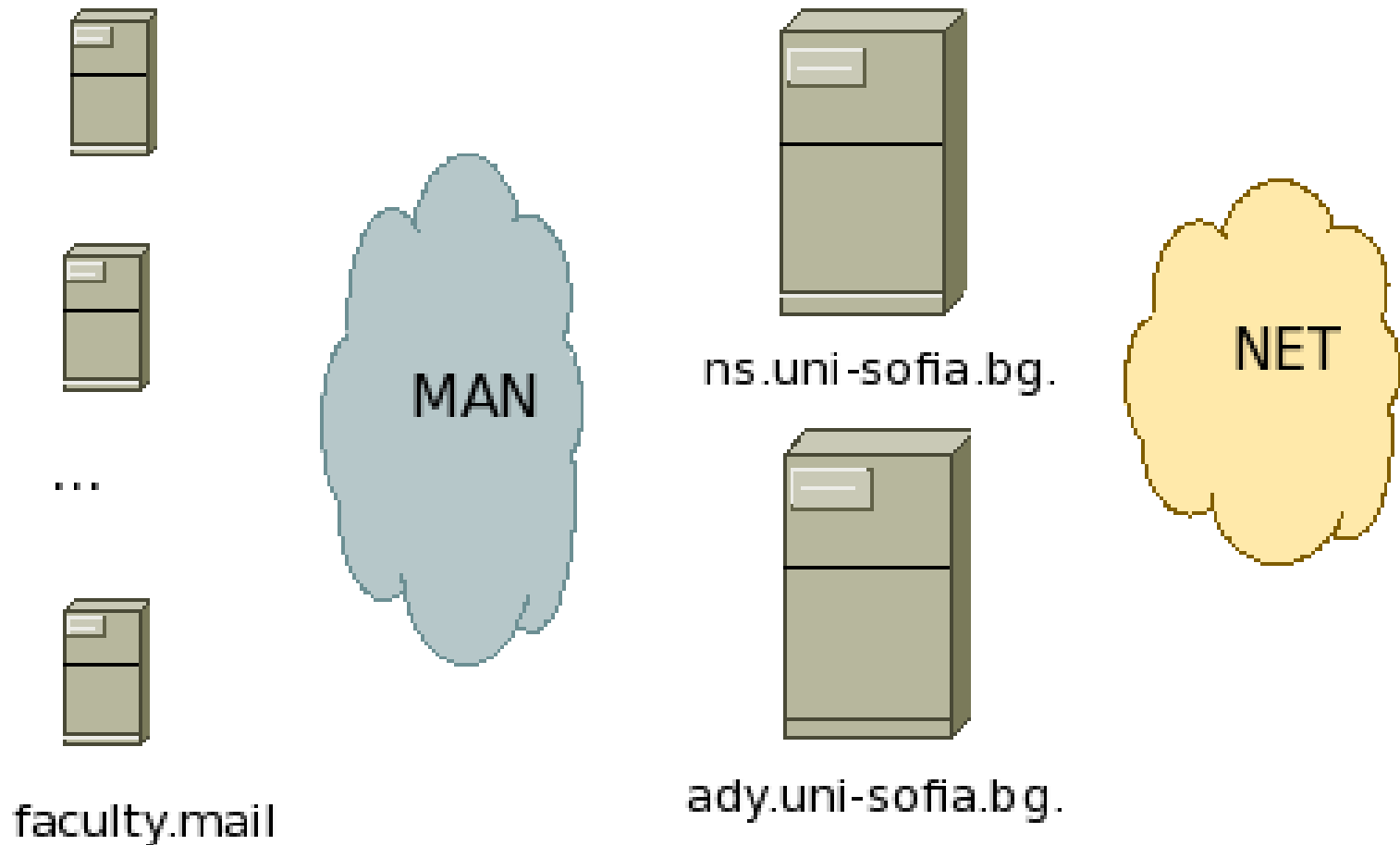
[Spamassassin](#) за антиспам защита

[Clamav](#) за антивирусна защита

<http://www.mimedefang.org/> за връзка на sendmail със антивирусната защита и за допълнителни филтри

[SquirrelMail](#) и [HastyMail](#) за уеб достъп до пощенските кутии.

Пощенски концентратори

Пощенски концентратори

Пощенски концентратори (**mail hubs**) са **SMTP сървъри**.

Замисълът на изграждането им е цялата входяща електронна поща за пощенски домейни в мрежата на СУ, да преминава през тях.

Избягва се риск от пробив в сървъри за електронна поща, които не са обект на квалифицирана поддръжка и наблюдение (повечето факултетски сървъри за електронна поща).

Алгоритъм на MX йерархия в DNS.

MX йерархия, която обслужва схема на доставка на електронна поща чрез пощенските концентратори:

\$ORIGIN domain.uni-sofia.bg.

MX 10 mail.*faculty*.uni-sofia.bg

MX 20 ns.uni-sofia.bg.

MX 20 ady.uni-sofia.bg.

MX йерархия

Съгласно тази MX йерархия при инциране на сесия за предаване на писмо към получател с пощенска кутия в домейна *faculty.uni-sofia.bg*:

- опит да се установи SMTP сесия към *mail.faculty.uni-sofia.bg*. Ако този опит пропадне:

- установяване на SMTP сесия към един от двата SMTP сървъра, с MX приоритет 20 (*ns.uni-sofia.bg* или *ady.uni-sofia.bg*).

Принцип на действие на схемата

Сървър от интернет изпраща електронно писмо до получател с кутия в пощенския домейн *faculty.uni-sofia.bg*.

Изпращачът използва MX йерархията и неговият пощенски процес намира хоста с най-малък числов идентификатор, *mail.faculty.uni-sofia.bg*.

Иницира се SMTP сесия от **изпращача** към *mail.faculty.uni-sofia.bg*.

Принцип на действие на схемата

Маршрутизатор пред сървъра *faculty.uni-sofia.bg* отхвърля пакета за инициране на SMTP сесията, като връща ICMP съобщение "ICMP port unreachable" или "ICMP host unreachable".

След като изпращача получи това ICMP съобщение, избира в случаен ред един от двата пощенски концентратора (*ns.uni-sofia.bg* или *ady.uni-sofia.bg*) и отново ще иницира SMTP сесия към избрания концентратор.

Концентраторът приема писмото и после го доставя до *faculty.uni-sofia.bg*.

SquirrelMail и Hastymail

squirrelmail.org е с вградена PHP поддръжка за IMAP и SMTP, страниците са чист HTML 4.0 (не е необходим JavaScript) за съвместимост с всички браузъри. mailbox.uni-sofia.bg

hastymail.org - IMAP/SMTP клиент, писан на PHP. Съвместим с PDAs, мобилни апарати, текстови и други браузъри. mailbox.uni-sofia.bg/mobile

https://mailbox.uni-sofia.bg/src/login.php

Applications Places System USA 15 °C 15 °C Sun May 16, 00:22:08 stefan

Сървър за електронна поща на СУ - Login - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

uni-sofia.bg https://mailbox.uni-sofia.bg/src/login.php hastymail

Most Visited Release Notes Fedora Project Red Hat Free Content

N Nagios Login | Hasty... #74 (прехв... Сървър з... SquirrelMail - ... Home - Hasty... Дири.бг

 СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"Св. Климент Охридски"

Софийски Университет
"Св. Климент Охридски"
Web @ П О Щ А

E-mail:

Password:

Login

Done

Сървър за електр... Topic-23-Mail.odp -... Admin-to-Mailbox_t... root@mailbox:/usr/... [Lectures_SoftEng -...

config.php

```
<?php
```

```
/**
```

```
* SquirrelMail Configuration File
```

```
* Created using the configure script, conf.pl
```

```
*/
```

```
global $version;
```

```
$config_version = '1.4.0';
```

```
$config_use_color = 1;
```

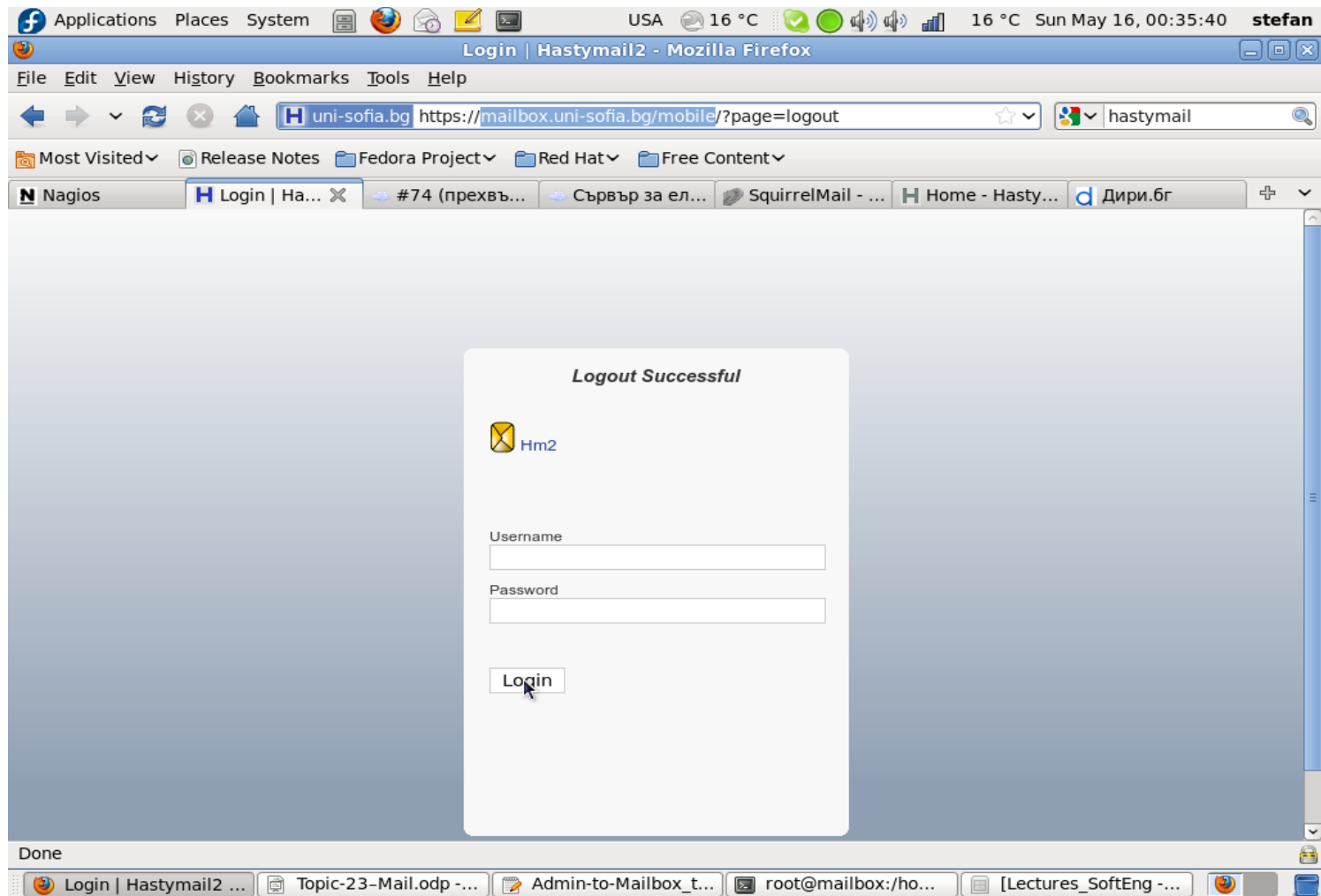
```
$org_name = "Софийски Университет<br/>\"Св. Климент Охридски\"<br/>Web  
@ П О Щ А";
```

```
$org_logo = SM_PATH . 'images/logo_su.jpg';
```

```
$org_logo_width = '940';
```

```
$org_logo_height = '145';
```

https://mailbox.uni-sofia.bg/mobile/

index.php

```
/* configuration file */
```

```
$hm2_config = '/etc/hastymail2/hastymail2.rc';
```

```
/* capture any accidental output */
```

```
ob_start();
```

```
/* timer debug prep */
```

```
$page_start = microtime();
```

```
/* required includes */
```

```
require_once('lib/misc_functions.php'); /* various helpers */
```

```
require_once('lib/utility_classes.php'); /* base classes */
```

```
require_once('lib/url_action_class.php'); /* GET processing */
```

```
require_once('lib/imap_class.php'); /* IMAP routines */
```

```
require_once('lib/site_page_class.php'); /* print functions */
```